

Pauluse Kiri

Mai 2024
nr. 137

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Pildil vasakult: Jakob Luhamets, Johanna Marie Mäeväli, Viivi-Maria Tanilsoo, Kristjan Luhamets, Mari-Liis Kurvits ja Marii Amur. Pildil puuduvad Helene Luhamets ja Meribell Randoja. Foto: Ragne Ülevain

Noortebänd sai nime

Tartu Pauluse noortepäev "Õhus on lootust" lõppes 27. aprillil ülistuskontserdiga krüptis.

Kui esinemine lõppes, korraldati bändile üllatuseks nimekonkurss. Sügisel moodustatud loominguiline kollektiiv astus esimest korda üles tänavu 19. jaanuaril Emmause missa lauludega. Seekord olid kavas palve-, tänu- ja kiituslaulud. Kuna ansamblil puudus nimi, palus noorteuht Elise Pruun pakkuda kuulajail välja häid nimesid. Seejärel saadeti bänd teise ruumi, et loetud minutite jooksul valida 15 variandi seast välja õige nimi. Tasavägises konkurentsis jäi

sõelale **Backstreet Paulus**, mille oli välja pakkunud Mattias Haamer. Mida see nimi täpsemalt tähendada võiks, selgub ehk edaspidi.

Õpetaja Kristjan Luhametsa kutsel tuli bänd esimest korda kokku möödunud aasta 6. novembril. Kolm liiget: Viivi, Mari ja Marii olid siis veel leerikoolis. Laulud ja pillipartiid õpetas selgeks Ragne Ülevain. Löökpillimängija puudumisel täitis cajoni mängija kohta õpetaja Kristjan ise.

Tartu Pauluse koguduse noortebändi Backstreet Paulus saab kuulda ja näha 18.-21. juulil Pilistveres kiriku noortepäeval (JäPe).

EELK sai 3 uut piiskoppi ja 2 uut assessorit

Seoses piiskoppide Einar Soone, Tiit Salumäe ja Joel Luhametsa siirdumisega emerituuri valis Kirikukogu nende asemele piiskoppideks Anti Toplaane, Ove Sanderi ja Marko Tiituse, kes 23. aprillil ametisse seati.

Kuna nimetatud kolm meest olid kõik seni Konsistooriumi liikmed, valis Kirikukogu 30. aprillil nende asemele kaks uut liiget: Toomas Nigola ja Mattias Haameri. Viimane on ajaloo noorim ja pikim Konsistooriumi liige.

Koguduse nõukogu valimine läheneb

Vastavalt Kirikukogu otsusele tuleb kõigis kogudustes viia läbi korralised nõukogu, juhatuse, revisjonikomisjoni (revidendi) ja sinodisaadikute valimised vahemikus 3. novembrist 2024 kuni 2. märtsini 2025. Tartu Pauluse koguduse nõukogu valitakse tõenäoliselt jaanuaris 2025. Hääleõiguslikud on koguduse liikmed, kes on teinud ära oma liikmeannetuse ja osalenud armulaul.

Mareki viimane jutlus abiõpetajana

Kolmainupühäl, 26. mail kell 10 jutlustab Marek Roots viimast korda Tartu Pauluse koguduse abiõpetajana. Pärast jumalateenistust on kaetud kohvilaud krüpti fuajees. Alates 1. juunist on Marek Roots kinnitatud Viljandi Pauluse koguduse õpetajaks. Tema ametiseseadmine Viljandis on 8. juuni kell 16.

Tim Hall jutlustas Tartu Pauluse kirikus

Austraalia evangelist Tim Hall jutlustas 2. mai õhtul Tartu Pauluse kirikus. Teda tõlkis Allan Kroll. Muusikaga teenis kaasa Tartu Elu Sõna koguduse ülistusbänd. Vene keelde tõlkis kogu teenistuse Marika Švedko, lastega tegeles Kaidi Pindmaa. Otseülekande tegi Pildiraadio. Vabu istekohti ei olnud kirikus lihtne leida. Üle kahe ja poole tunni väldanud teenistuse lõpul palvetati tervenemise pärast. Palves teenisid kaasa erinevate koguduste vaimulikud. Igatsus Jumala andide järele on suur. Olgu meil suurem igatsus Jumala enese järele! Jeesus ütleb: "Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!" (Mt 6:33)

Kai Kikkas: Mu elu on laul,

Aprilli viimasel pühapäeval sünnipäeva pidanud Kai Kikkas on viimased 12 aastat olnud ametlikult Tartu Pauluse koguduse liige. Ta on teinud pühapäevakooli tunde ja laulnud kammerkooris.

Kai, sa käid sageli Pauluse kirikus. Millised mõtted sul tekivad, kui näed oma kodukirikut?

Pauluse kirik on minu kodukirik olnud juba üle kümne aasta. Teenistusel käimine on minu elu osa, mõtlen meie kirikust tänuliku meelega. See on imeliselt renoveeritud, soe ja puhas, koguduse jumalateenistused on rahvarohked ja pidulikud, õpetus õige ja sisukas, muusikaline osa imeline. Minu arvates on Pauluse kogudus eeskujuks teistele Eestimaa kogudustele ja väga õnnistatud.

Räägi oma perest, lapsepõlvest ja haridusteest!

Minu pere ei ole suur. Mul on täiskasvanud poeg, kes on rajanud endale juba ise uue kodu. Abikaasaga läksid meie teed juba mõnda aega tagasi lahku, kuid oleme jäänud headeks sõpradeks. Meid mõlemaid rahuldab praegune üksiku inimese elu, kumbki pole loonud endale uut peret.

Minu lapsepõlv ja varajane kooliaeg möödusid Tartus. Peres kasvasid veel noorem õde ja vend. Minu vanemad elavad endiselt Tartus. Suurtel pühadel võib minu ema, isa ja poja leida Pauluse kirikust jumalateenistusel, iganädalaselt käime kirikus koos venna perega, mille üle olen Jumalale väga tänulik.

Minu koolitee algas praeguses Miina Härma gümnaasiumis, lasteaia ja põhikooli muusikaõpetaja kutse sain Tartu Õpetajate Seminarist. Lisaks olen lõpetanud Tallinna Ülikooli alushariduse pedagoogika ja psühholoogia eriala. Õppinud olen veel neli aastat Tartu Ülikoolis usuteadust ning mõned aastad Heino Elleri Muusikakoolis koorijuhtimise eriala.

Oled igapäevaselt Tartus lasteaia juhataja. Miks oled valinud töö lastega ja milles see töö seisneb?

Noorena sattusin lasteaeda tööle üsna juhuslikult. Olen töötanud nii õpetaja abina, muusikaõpetajana ja nüüd

saab kakskümmend viis aastat juhina, neist ligi kaheksateist Tartu Tõrukese lasteaias. Juht tagab maja toimimise, on muidugi eelarveline vastutus ja arendustöö, kuid põhiliselt tähendab juhtimine tööd inimestega. Laste heaolu lasteaias sõltub suuresti õpetajast, aga juht on see, kes loob keskkonna, kus õpetaja saab oma igapäevast tööd lastega teha parimal võimalikul viisil. Selleks on vaja visiooni, kindlasti head suhtlemisoskust ja kannatlikku meelt. Juhi töö ei ole iial rutiinne ja on pea igal päeval väljakutseid pakkuv. Just see paelubki. Jõudu ja indu annab see, kui näed tulemusi.

Liidrina olen pigem meeskonnamängija. Leian, et muutused saavad toimuda vaid üksmeelses koostöös ja tegutsemises põhiliselt eeskju kaudu. Oman sisemist veendumust, et iga inimene tahab hästi oma tööd teha.

Kuidas kulges sinu tee kristliku usu ja kiriku juurde? Kuidas leidsid tee Tartu Pauluse kogudusse?

Ma ei ole pärit kristlikust perest, kuid olen Jumalasse uskunud niikaua kui end mäletan. Meid õega ristiti Kadri-na kirikus. See oli minu isa sügavusklikust vanaema soov, kuid peres pärast seda usust ei räägitud ja Piiblit

ei loetud. Jumala võtsin teadlikult oma ellu vastu hilisteismelisenä Tartu metodisti kirikus. Mäletan, et sealne õpetaja rõhutas eriliselt tänulikkuse vajalikkust. Ta pani mulle südamele, et ükskõik, mis elu ka toob, ei tohiks lakata Jumalat tänamast. Seda tõde olen püüdnud oma elus ka järgida.

Elu viis vahepeal Tartust eemale ja kui tagasi tulin, otsisin endale uut kodukogudust. Pauluse kirikusse teenistusele sattudes puudutas Joel Luhametsa jutlus eriliselt minu südant ja peale seda lihtsalt teadsin, et see on minu koht.

Ma olen väga tänulik, et saan kooris laulmisega meie jumalateenistustel kaasa teenida, et meie koguduses on selline eriline kammerkoor. Nii hea on laulda Jumalale! Iga väljalaulmine on minu arvates omamoodi kuulutus-töö. Tahaksin endast vahel mõelda laulusõnadega, et kogu mu elu on laul, on ülistus Jumalale!

Meie koor on ühtehoidev kooslus ja meil on imelised ühised ettevõtmised. Kauaks jäävad meelde reisiruhnu, Saaremaale, Peterburgi ja mujale. Koorireisid on olnud suureks vaimulikuks kosutuseks. Ka sellel suvel on meil võimalus laulda kõik koos EELK vaimulikul laulupeol Viljandis. Ootame seda väga ja kutsume kõiki sellest osa saama!

Sa oled oma hariduselt ka muusik. Millist muusikat armastad kuulata?

Mulle meeldib sõnumiga vaimulik muusika. Elus on olnud perioode, mil kuulasin ja vaimustusin vaid klassikalisesest muusikast ja olin väga agar klassikalise muusika kontsertide kuulata. Siis maani armastan kuulata klassikalist muusikat, aga leian, et isegi olulisem kui muusika ise, on selles peituv sõnum.

Mulle meeldivad koraalid ja kuna olen lastemuusikakoolis klaverit õppinud, armastan vahel kodus klaveriga koraale mängida. Igal jumalateenistusel imetlen meie koguduse organisti Anna mõtestatud orelimängu. Oli vahepeal ka endal mõte õppida orelit ja võtsin Anna käest mõned tunnid. See mõte kogub veel jõudu.

on ülistus Jumalale!

Eks igapäevaselt kuulatavas muusikas kujunevad ka oma lemmikud. Näiteks leidsin interneti kaudu sellise USA laulja nagu David Phelps, kes laulab erinevates žanrites vaimulikku muusikat. Talle on antud imeline hääl, soovitan kõigil teda kuulata. Eesti muusikutest on päris huvitav Vaiksete Vete Trio eelmisel aastal välja antud plaat "Ühel hommikul", kus vaimulik sõnum on kergelt džässilikus võtmes ja kohati niisuguse lõunamaise rütmikaga, mis võib esialgselt tunduda isegi veidi liiga kerge.

Piibel on mõnegi arvates üsna raske lugemine. Millised on sinu senised piiblitlugemise kogemused? Millist nõu annaksid, et Piiblit paremini mõista, rohkem lugeda?

Pean Piiblit lugemist oma elus ülioluliseks. See on Jumala Sõna, mille kaudu Jumal inimest kõnetab. Mul on kujunenud aastate jooksul harjumus lugeda igal hommikul umbes tund aega Piiblit. Loen korraga osa nii Vanast kui Uuest Testamendist. See harjumus ei ole kujunenud kergelt ning soovitan kõigil mitte ühtki päeva vahele jätta.

Kui ma Piiblit lugema hakkasin, meeldisid mulle loomulikult kohe evangeeliumid, aga Vanast Testamendist ka Koguja raamat. Samas ei mõistnud ma Iiobi raamatut. Ajast aega on minu lemmikraamat olnud Johannese evangeelium, kogu aeg on väga meeldinud ka Psalmid – loen neid vahel kõvahäälselt. Lisaks sellele on mind kõnetanud lood prohvet Eelijast ja Eliisast, samuti Estri raamat, aga viimasel ajal ka Ilmutuse raamat. Mõned kirjakohtad on nagu vaimsed maiuspälad, millest ei raatsingi edasi minna. Need on nii julgustavad ja toetavad. Mõned raamatud, näiteks 1. Ajaraamat, tunduvad alguses küllaltki igavad, kuid tegelikult kõneleb Jumal ka esmapilgul igavana tunduvate raamatute ja kirjakohtade kaudu. Neid lugedes saame harjutada kannatlikkust!

Alati annavad jõudu julgustavad kirjakohtad, erinevatel eluperioodidel on need erinevad. Need on Jumala poolt antud töötused, nendesse tasub kindlalt uskuda.

Jumala Sõna võiks olla iga päev kristlase silma ees. Mul on mõned kirjakohtad raamitult seinal, veel on näiteks kohvitass, mille peale on kirjutatud Jh 10:10 "Mina olen tulnud, et neil oleks elu ja oleks seda ülirohkesti." Nii mõtlen igal hommikul sellest juues, et Jumal annab mulle ülirohkesti elu, ja see on nii julgustav! Mulle meeldib väga, kui keegi kingib mulle Jumala Sõna. Olen ka ise kinkinud Jumala Sõnaga tasse või muud oma sõpradele, et ka teistel oleks Sõna silma ees.

Viimsel paaril aastal olen osalenud ka Piibliringi töös. Selle kaudu olen leidnud endale sõbrad, kellega saab tõsisemalt usulistel teemadel arutleda, mis on väga hinge kosutav.

Kuidas tunnistada kristlikust usust argipäevas, ilmalikus keskkonnas?

Oma usust tunnistada on äärmiselt oluline. Ütleb ju Piibel, et minge kõik ja kuulutage! Kuulutustööd saab teha mitut moodi. Mina eelistan teha seda tegude ja isikliku eeskuju kaudu. Ma ei varja enda kristlaseks olemist, aga ei eksponeeri seda ka liialt.

Kunagi kõneles üks õpetaja, et kristlase usuelus on neli ühtviisi olulist osa: piiblit lugemine, palve, armulaua osadus ja kuulutustöö. Kõik need neli peaksid omama elus võrdset tähtsust. Need on nagu laual jalad, mis peavad olema ühepikkused, et laud ei kõiguks. See tähendab, et ühtki usuolu osa neist neljast ei tohiks jätta unarusse. Kahte neist saab teha ka üksinda (Piiblit lugemine ja palve), kahe jaoks on vaja teisi inimesi (kuulutustöö ja armulauaosadus). Igaüks meist peaks mõtlema, kas lihtsalt teenistusel ja armulaual käimine pühapäeviti on piisav, et „laud püsti püsiks“ või millist osa saaks oma elus rohkendada, et usuolu oleks tasakaalus ja edeneks, et usklikeks oleks võimalus kasvada ja veelgi rikkalikumalt õnnistatuks saada.

Maailm meie lähiümbruses on praegu üsna rahutu, tulevik teadmata. Kuidas leiad sina rahu ja meeled kindlust, elujulgust kesk rahutust ja välist ebakindlust?

Maailm meie ümbruses on alati vähem või rohkem rahutu, oluline on

meie südame seisund ja hoiak. Siin saab jälle toetuda Jumala Sõnale ja paluda hingerahu, sest ainult temalt võime me saada sellist rahu, mida maailm ei saa iial anda. Jumal on öelnud oma sõnas: „Ära kardada, ma olen Sinuga!“

Olulised on ka õiged valikud igapäeva elus. Ei ole mõtet tarbida ohtralt meediat, mis teadlikult külvab hirmu ja paanikat. Aeg-ajalt võib endalt küsida, kas on ikka vaja igat uudist lugeda, võibolla aitaks kord päevas kursisolemiseks küll. Vahel tekitavad inimeses hirmu teadmatus ja uudsed olukorrad. Tänu meel, usaldus Jumala vastu ja kõige hea teadvustamine, mis meie ümber tegelikult igal päeval on, aitavad ka hirmul ja muremõtetel eemalduda.

Milline on Piiblis sinu lemmikraamat või kirjakoht?

Ühel raskel eluperioodil kõnetas Jumal mind väga selgelt ja eriliselt Ps 23:5 kaudu: "Sa katad mu ette laua mu vastaste silma all; sa võiad mu pead õliga, mu karikas on pilgeni täis. Ainult headus ja heldus järgivad mind kõik mu elupäevad ja ma jään Issanda kotta eluajaks." See kirjakohd puudutab, julgustab ja tuleb mulle meelde alati, kui on raskused.

Veel olen ma palju mõelnud kristlikust rõõmusest. Jumal ei ütle, et olge vahel rõõmsad või olge siis rõõmsad, kui on ikka tõeliselt põhjust seda olla, vaid Ta ütleb 1Ts 5:16-18 "Rõõmuse tuge alati, palvetage lakkamatult, tänage kõige eest - sest see on, mida Jumal teilt tahab Jeesuses Kristuses!"

Küsis MAREK ROOTS

Jumalateenistused

- 9. mai** kell 10 taevaminemispüha.
12. mai kell 10 emadepäev
 kell 12 laste ja perede
 jumalateenistus.
19. mai kell 10 nelipüha / leeripüha.
20. mai kell 18 teine nelipüha.
26. mai kell 10 kolmainupüha.
 Õpetaja Marek Roots viimane
 jutlus Tartu Pauluse koguduse
 abiõpetajana. Järgneb kirikukohv.
2. juuni kell 10 esimene nelipüha.
Ülekanded jumalateenistusest on
 Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.
 Lastele on kirikus kaks **mängutuba**,
 kus jumalateenistust saab jälgida

Pühapäevakool

Laupäeval, 11. mail kell 11 on õppe-
 aasta viimane pühapäevakooli tund.
 Pühapäevakooli **laager** on 31. maist 2.
 juunini Põltsamaa kiriklas. Lähemat
 info saab pühapäevakooli õpetajatelt.

Noorteõhtud

Neljapäeviti kell 19 kiriku noortetoas.
 Info: Elise Nora Pruun, tel 58156209.
 EELK noortepäevad on **18.-21. juulil**
 Piliiveres. Registreerumine on ava-
 tud jape.ee/piletid/ Mai lõpuni on
 hind 30€, juuni lõpuni 35€ ja juulis
 40€. Kes soovivad tasuta
 ühistransporti sinna ja tagasi, palun
 endast märku anda koguduse õpetaja
 Kristjan Luhametsale.

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17
 (kuni 15. maini). Marek Roots
 käsitleb Suure Nädala kirjakohti ja
 Joel Luhamets Jaakobuse kirja.
Suvine leerikool algab 1. juulil,
 tunnid esmaspäeviti ja kolmapäeviti
 kell 18.00. Leeripüha on 28. juulil.
Taizé palvused neljapäeviti 17.30.
Piibliringid:
 P. 5. mai kell 11.45 (Juta)
 R. 10. mai kell 18.00 (Kristjan)
 T. 14. mai kell 17.00 (Merce ja Kai)
 R. 17. mai kell 17.00 (Aino)
 P. 19. mai kell 11.45 (Juta)
 T. 28. mai kell 17.00 (Merce ja Kai)
 P. 2. juuni kell 11.45 (Juta)

Kantselei, kirik ja kolumbaarium
 on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-
 10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha kantseleis
 või ülekanedega. Arve nr: EE282200
 221005105336, saaja: EELK Tartu
 Pauluse kogudus.

Raamatupood on avatud
 E-R 10-17, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supiköök E-L 11-13.

Surnuaiapäha

Tartu Pauluse surnuaiapäha on juuni
 kolmandal pühapäeval kell 13, mis
 tänavu on 16. juuni. Mälestamisi on
 võimalik üles anda juba praegu kogu-
 duse kantseleis.

Uus piibliring

Kaks korda (23. märtsil ja 5. aprillil)
 on kokku saanud piibliring noortele
 täiskasvanutele, mida juhivad koguduse
 õpetaja Kristjan Luhamets. Loeme
 Pauluse kirja koloslastele. Järgmine
 kohtumine on reedel, 10. mail kell 18
 abiõpetaja kabinetis.

Tule reisile Pärnu- ja Viljandimaale!

Laupäeval, 18. mail on kõik oodatud
 koguduse bussireisile Pärnumaale.
 Küllastame Vändra, Tori, Pärnu ja
 Viljandi Pauluse kirikuid. Kuna
 Vändra kogudus on sel aastal meie
 eestpalvekogudus, siis plaanime seal
 teha pikema peatuse ja pidada kirikus
 palvuse. Võta kaasa sõber ja anna
 endast aegsasti teada koguduse
 kantseleisse (tel 5550 6363 ja e-post
 tartu.pauluse@eelk.ee). Infot sõidu
 kohta jagab ka abiõpetaja Marek
 Roots (tel 51931501 ja e-post
 marek.roots@eelk.ee). Arvestada
 tuleb kulutustega seoses bussisõidu
 ja lõunasöögiga. Vabu kohti ei ole
 bussis enam palju alles jäänud!

Kontserdid

L. **25. mai** kell 19 Tallinna Kammer-
 orkester ja Eesti Filharmoonia
 Kammerkoor.

L. **1. juuni** kell 15 Põhja-Eesti
 Pimedate Ühingu puhkpilliorkester,
 dirigent Vello Loogna. Tasuta.

Katoliku kirik kuulutas õndsaks 15-aastase Carlos Acutise

10. oktoobril 2020 kuulutati katoliku
 kirikus õndsaks teismelisena surnud
 Carlos Acutis.

Carlos sündis 3. mail 1991 Londonis
 itaallastest vanemate peres. Varsti
 pärast poisi sündi kolis pere Milano
 linna. Lapsena osales ta sageli missal
 ja tegi seda omal algatusel. 24. mail
 2003 võttis ta vastu kinnitamise sak-
 ramendi ehk leeriõnnistuse.

Carlos osales oma koguduse noorte-
 töös ja kasutas seal enda loodud digi-
 taalseid õppematerjale. Nagu hiljem
 selgus, külastas ta internetis üksnes

vaimuliku sisuga lehekülgi. 11-aasta-
 selt lõi ta veebikataloogi, kuhu kogus
 materjale armulauaimede kohta kõi-
 gilt mandreilt (kokku 136 imet).

2006. aasta oktoobri alguses avastati
 Carlosel verevähk. Haigus kulges
 väga kiiresti. 10. oktoobril palus ta
 võidmist ja armulauda. Päev hiljem
 langes ta koomasse ning 12. oktoobril
 ta suri. 14. oktoobril peetud reekvie-
 mil osalesid ka vaesed ja kodutud,
 keda Carlos oli toetanud ja teinud
 seda mõnikord pere teadmata. Carlos
 maeti Ternengosse, kuid 2007. aasta

jaanuaris maeti ta ümber, kuna Carlos
 oli soovinud saada maetud Assisi
 linna, kus ta oli veetnud oma suve-
 puhkused.

Pärast seda, kui katoliku kirik oli
 tunnistanud üht imet, mida Carlosega
 seostati, maeti ta 2019. aastal ümber
 Assisi Santa Maria Maggiore kirikus-
 se. 2022. aasta suvel kuulutati Carlos
 Augsburgi piiskopkonna avatud
 seminari patrooniks ja veebruaris
 2023 jõudis kinodesse hispaania
 režissööri José María Zavala film
 Carlose elust "Taevast ei saa oodata".